

Frolund: Den Hovedbetragtning, som har bevæget mig til at slutte mig til Fleertallets Indstilling, har været den, at det foreskommer mig, at de Menigheder, de Stæder, den Befolkning, som skulle benytte og betale en Lærer, ogsaa maae have et uafviseligt Krav paa selv at vælge ham. Derfor er det mig ubegribeligt, naar vi staae i en Overgang, som der siges at skulle være i en friere Retning, at man dog alligevel holder paa det Gamle. Naar vi have en saadan Autoritet, som vi nu vente at faae i Skoleraadet, saa mener jeg, at det er aldeles naturligt at lægge Ralidsretten derhen til; jeg seer ikke, med hvad Berettigelse de Mænd, som staae udenfor, skulle tilkomme Indflydelse paa Valget af de communale Embedsmænd; thi det ere og blive dog Lærerne, hvorledes man end saa vender og dreier det. I den Retning har Mindretallet heller ikke gjort nogen Indvending; det har sagt, at det vilde blive vanskeligt at faae Ralidene ordentlig besatte, paa Grund af, at Raadet var saa stort; men det er en Risiko, som man maa løbe; naar en ny Institution oprettes, maa man ikke være for ængstelig med Hensyn til den i Begyndelsen maafee mindre heldige Udvælselse deraf. Og med Hensyn til en anden Betænkelighed, der er fremkommen fra samme ærede Mindretal, da foreskommer det mig klart, at den med ligesaa megen Føle kan gjøres baade med Hensyn til Skoledirectionerne og Bisperne. „Der mangler Control,“ hedder det; ja, men er der da bedre Control i Skoledirectionen og hos Bisperne? (En Stemme: Ja!). Ja, en æret Rigsdagsmand siger Ja, jeg benægter det; jeg troer, at Controllen er fuldkommen saa god i Skoleraadet, som den er hos Provsten og Bispen. Det blev dernæst sagt, at Slægtkab og Familiekab kunde gjøre sig meget gjældende i de smaa Communer, men det kan ogsaa gjøre sig gjældende hos Skoledirectionen og hos Bispen. De foreliggende Paragrapher bære i det Hele et meget stærkt Præg af, at man har været tilbøielig til at holde paa Geistlighedens Indflydelse paa Skolevæsenet; men at holde Skolevæsenet som hidtil under en geistlig Haand og tillægge Geistligheden et Prærogativ til at føre Overblyndet med Skole-

væsenet, det er jeg imod, og det er derfor, jeg har været med at stille det Forslag, som Udvalget har gjort.

Naar en æret Rigsdagsmand fra Frederiksberg Amt (Müller) omtalte Bisperne paa en saa særdeles honorabel og respectabel Maade, har det visselig ikke undret mig at høre den ærede Rigsdagsmand tale paa den Maade; men hvorledes han har kunnet finde det at være et høist nyttigt Correctiv, at Bisperne havde Ralidsret, det kan jeg ikke forstaae, og, uagtet det er mig ubehageligt, kan jeg dog ikke undlade at udtale, at Bisperne, og navnlig Sjællands Biskop, saagodtsom slet ikke kjender Skolelærerne; thi han behøver en 7, 8, 9 a 10 Aar, hvormeget det nu er, for at reise omkring til dem, saa at det Slags Correctiv her ikke kan have Meget at betyde; man undersøge de Valg, der ere stete af Skolelærere fra Sjællands Bispestol; man vil da sikkert ikke tale slet saa meget og slet saa høit om Berømmelse af Correctivet eller Controllen. Og dersom en Kritik var passende her, saa skulde jeg give adskillige gode Bidrag i saa Henseende. Slægtkab, Frændskab og Familiekab gjøre sig maafee ikke meget gjældende i Skoledirectionen, og da Bispen staaer saa høit, er det vel ikke rimeligt, at han er i Slægtkab med nogen Skolelærer; men det var jo dog let tænkeligt, at Tjenerskabet, Jomfruerne eller andre Folk, som han staaer i Forbindelse med, kunde udøve Indflydelse paa ham, og saaledes træffer det sig da, at der aldeles ikke er noget mere Betyggende hos Skoledirectionen og Bispen, end ved at overlade Ralidsretten til Skoleraadet, saaledes som her er foreslaaet. Den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 4de Valgkreds (Bloch) bemærkede, at Kirken stete ikke sin Ret, naar man ikke lod den beholde en betydelig Indflydelse paa Besættelsen af Skolelærerembeder, og at Kirkens Ret, hvis dette Forslag antoges, blev aldeles tilfodesat, men dette maa absolut beroe paa en Misforstaaelse; jeg antager nemlig, at Skoleraadene, ibetmindste det store og overveiende Fleertal, stedse ville være Medlemmer af Kirken; ja, naar den ærede Rigsdagsmand havde sagt Præstestanden, saa vilde jeg have kunnet forstaae ham; men det er dog besynderligt at troe, at Sammensætning-